

SENIORIASUMISEN YHTEISÖLLINEN TULEVAISUUS

SENORA -hanke

Senioriasumisen yhteisöllinen tulevaisuus **SENORA** hanke toteutettiin 5/2024–6/2025 ja sitä rahoitti Tampereen yliopiston Ikääntymisen ja hoivan tutkimuksen huippuyksikkö/CoE AgeCare, Ympäristöministeriö ja Jyväskylän Sotainvalidien Asuntosäätiö sr.

SENORA-tutkimushankkeen tavoitteena oli tuottaa tietoa Suomen yhteisöllisen senioriasumisen tilanteesta, kehittämisen haasteista ja tulevaisuudennäkymistä sekä Suomessa pitkään toimineista yhteisöllisen senioriasumisen kohteista ja asukkaiden kokemuksista. Hanke oli kolmiosainen: Yhteisöllisten senioritalojen internetissä kuvattujen tietojen **verkkokartoitus**, sidosryhmille teetetty **sähköinen kysely** ja **tapaustutkimukset** pitkään toimineissa yhteisöllisissä senioritaloissa.

Tässä tutkimushankkeessa yhteisöllinen senioriasuminen tarkoittaa ikärajattua (48+, 55+, 65+) itsenäistä asumista, jossa asukkaat ovat keskeisiä toimijoita.

Asukkaat joko rakennuttavat ja hallinnoivat kohteita tai vähintään toimivat asukastoimikunnissa tai muissa säännöllisesti kokoontuvissa asukastapaamisissa, joissa käsitellään yhteisiä asioita liittyen kohteiden hallintaan, tiloihin ja yhteisen toiminnan suunnitteluun ja organisointiin.

Lisäksi kohteissa on asuntojen lisäksi yhteisiä sisä- ja ulkotiloja, joiden varustukseen asukkaat voivat vaikuttaa ja joissa asukkaat järjestävät yhteistä toimintaa joko pienryhmissä tai kaikille asukkaille. Senioritalojen asunnot ja yhteiset tilat ovat esteettömiä ja ihannetapauksessa ympäristö on käveltävä, palvelut ovat lähellä ja julkinen liikenne toimiva.

Yhteisöllisyys ja yhteisöllinen asuminen, teoreettinen tausta ja rajaus

Tarkastelimme SENORA-hankkeessa itsenäisesti asuville senioreille tarkoitettuja yhteisöllisen senioriasumisen malleja, joka kattaa sekä asukkaiden aloitteesta syntyneet asumisyhteisöt että yhteisölliset senioritalot, joissa taustayhteisö ja perustaja voi olla muu kuin asukkaat ja asukkaiden lisäksi mukana voi olla muita toimijoita.

Yhteisöllisyyden määrittelyssä sovelsimme McMillanin ja Chavisin (1986) yhteisöllisyyden teoriaa asuinyhteisöihin: asuinyhteisöjä luonnehtii asukkaiden **itse määräämisoikeus** ja **mahdollisuus vaikuttaa omaan arkeen**, asukkaiden **yhteistyö yhteisön asioiden hoitamisessa** ja muu **yhteistoiminta**, asukkaat tuntevat toisensa ja **tuttuus synnyttää turvallisuuden tunnetta**, asukkaat **kokevat tulevansa tunnustetuksi tärkeänä yhteisön jäsenenä ja kuuluvansa yhteisöön (me-tunne)**, asukkaat **auttavat ja tukevat toisiaan kykyjensä ja osaamisensa mukaan**, ja kaikki nämä **tekijät yhdessä luovat tunteen yhteisyydestä**.

Seniorien asumisyhteisöjen määrittelyssä hyödynsimme Czischken ja Carrioun (2020) teoriaa yhteisöllisestä asumisesta (collaborative housing) kattokäsitteenä, joka sisältää kaikki yhteisyyttä, asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksia ja yhteistoimintaa korostavat **asumisen mallit**. Yhteisöllinen senioritalo on yleensä jonkun taustayhteisön rakennuttama ja hallinnoima, mutta asukkaat osallistuvat aktiivisesti toimintaan. Asumisyhteisö (cohousing) on asukkaiden ideoima ja he hankkivat tilat ja hallinnoivat yhteisöä sekä suunnittelevat ja organisoivat toiminnan. Kaikissa malleissa keskeistä on asukkaiden keskeinen rooli toiminnassa. **SENORA-hankkeen tapaustutkimuskohteet edustavat erilaisia malleja.**

Sen sijaan SENORA-hankkeessa ei tutkittu julkisiin palveluihin kuuluvaa asumispalvelua (sosiaalihuoltolain mukainen 'yhteisöllinen asuminen') tai palveluasumista, joihin tarvitaan palvelutarpeen arviointi tai muu osoitettu palveluntarve.

Verkkokartoitus – Mitä verkkotiedot kertovat yhteisöllisen senioriasumisen kohteista?

Yhteisöllisen senioriasumisen kohteiden tietoja kartoitettiin verkkotiedonhauilla 5-10/2025.

Verkkokartoituksen kriteerit:*

- asuminen on ikärajattua (48+, 55, 65+) ja/tai sanallisesti kuvataan ikärajaus
- asukkaat ovat keskeisiä toimijoita ja asuminen on itsenäistä
- tavoitteeksi kerrotaan yhteisöllisyys ja asukkaiden yhteistoiminta
- yhteisen toiminnan muotoja on kuvattu, ja yhteistä toimintaa järjestävät joko vain asukkaat tai asukkaat ja muut toimijat
- yhteisiä tiloja on talon sisällä ja/tai välittömässä läheisyydessä.

* Tarkemmat kriteerit ja hakusanat on esitetty hankkeen loppuraportissa

Kriteerit täyttävä kuvaus löydettiin 237 kohteesta. Kohteita löydettiin 58 kunnasta, ja ne keskittyivät Etelä-, Keski- ja Länsi-Suomeen ja kaupunkialueille. Kohteiden enemmistö oli vuokra-asuntoja ja kerrostaloja. Valtaosa kohteista oli rakennettu 2000-luvulla ja eniten viimeisten 15 vuoden aikana.

Kohteiden kuvaukset vaihtelevat suuresti; osasta kohteista löytyy sisällöllisesti ja määrällisesti paljon tietoa sijainnista, asunnoista ja yhteistiloista, asukkaiden roolista ja yhteisestä toiminnasta, kustannuksista, palveluiden läheisyydestä ja liikenneyhteyksistä. Useimmiten kuvaukset ovat osittaisia ja hyvin niukkoja. Erityisesti asukkaiden roolien ja vaikuttamismahdollisuuksien sekä yhteisen toiminnan kuvauksissa on vaihtelua. **On ilmeistä, että moni kohde jäi löytymättä, koska niitä ei ole kuvattu verkossa tai verkossa olevat tiedot ovat puutteelliset.**

Verkkotietojen pohjalta on vaikeaa saada kattavaa kuvaa Suomen kaikista yhteisöllisen senioriasumisen kohteista. Muuttamisesta kiinnostuneiden kansalaisten on vaikeaa saada kokonaiskuvaa oman asuinalueensa vaihtoehtoista, ja mitä yhteisöllinen senioriasuminen konkreettisesti tarkoittaa.

Käsitteistö on kirjavaa ja käytettyjä käsitteitä monia, yhteisöllinen senioriasuminen sekoittuu usein sosiaalihuoltolain mukaiseen 'yhteisölliseen asumiseen' (asumispalvelu).

Sidosryhmäkyselyn kertomaa – yhteisöllistä senioriasumista tarvitaan, mutta käsitteistöstä, kysynnästä ja kehittämisen vastuutahosta epäselvyyttä

Sähköisellä kyselyllä selvitettiin kuntien, hyvinvointialueiden, seniorijärjestöjen, yhdistysten ja rakennuttajien edustajien näkemyksiä yhteisöllisen senioriasumisen kehittämisestä, kehittämisen ongelma-alueista sekä hyödyistä. Kysely toteutettiin kaksikielisenä 11/2024 – 1/2025. Vastaajia oli yhteensä 258. Eniten vastauksia saatiin kuntia, vanhusneuvostoja, hyvinvointialueiden vanhusneuvostoja ja seniorijärjestöjä edustavilta tahoilta.

Sidosryhmäkyselyn keskeiset tulokset

Yhteisöllinen senioriasuminen käsitteenä oli valtaosan mielestä selkeä, joskin vakiintumaton termi. Uuden sosiaalihuoltolain mukaisen 'yhteisöllisen asumisen' koettiin nykyisin sekoittavan ymmärtämistä ja tiedonsaantia muusta senioriasumisesta.

Kunnat nähtiin kehittämisen päävastuutahona, mutta valtiolta toivottiin isompaa roolia. Kolmanneksi yhteistyökumppaneiksi kehittämisessä nähtiin myös seniorijärjestöt, asukasyhdistykset, yritykset ja kansalaiset.

Yllättäen kansalaisten rooli nähtiin melko pienenä. Tulos voi kertoa kansalaisten pienestä roolista asuntopolitiikassa yleensä ja/tai siitä, ettei seniori-ikäisiä nähdä aktiivisina toimijoina.

”Pitäisi pikaisesti miettiä tämä termistö järkeväksi. Yhteisöllinen asuminen ja yhteisöllinen senioriasuminen menevät sekaisin helposti. Pahimmillaan tämä johtaa siihen, ettei senioriasumiseen hakeuduta, kun koetaan näiden olevan palvelutaloja ja taas senioriasumiseen hakeudutaan, vaikka tarve olisi jo enemmän tuetun asumisen piirissä”

Sidosryhmäkyselyn keskeiset tulokset

Kehittämisen suurimpana **ongelmana** nähtiin **rahoitus** (80%), toiseksi **epäselvyys kysynnästä** (50 %) ja kolmanneksi **epäselvyys vastuualueista** (35 %). Kysynnän nähtiin olevan suurinta kaupunkialueilla.

Kyselyyn vastaajien mukaan **tarvitaan erilaisia hallintamuotoja**, mutta erityisesti lisää kohtuuhintaista vuokra-asumista. Lisäksi tarvitaan sekä uudis- että korjausrakentamista.

Tärkeänä nähtiin **senioriasumisen integroiminen** kaikenikäisten alue- ja asuntopolitiikkaan, mutta huomioiden senioriasumisen erityispiirteet.

"För att inte hamna i marginalen, vare sig budget- eller innehållsmässigt."

Yhteisöllisen senioriasumisen kohteista **tiedottaminen (netissä)** nähtiin eniten kunnan tehtäväksi. Tärkeänä nähtiin huomioida tiedottamisessa myös ne, jotka eivät käytä digitaalisia välineitä ja internettiä.

"Yhteisöllisen senioriasumisen tehokas lisääminen vaatii yhteishankkeita rahoituksen turvaamiseksi ja siihen liittyen kaupungin päättäjiltä tahtotilaa"

"Valtiovallan tulisi huolehtia että senioriasuminen olisi mahdollista tasapuolisesti koko valtakunnassa. Senioriasumisen tulisi edistää kansalaisten yhdenvertaisuutta saavutettavuuden näkökulmasta"

Tapaustutkimukset – Aukkaiden kokemuksiä pitkään toimineista yhteisöllisistä senioritaloista

Tapaustutkimuksia tehtiin eri puolilla Suomea seitsemässä erilaisessa yhteisöllisessä senioritalossa.

Kohteiden valinnan kriteerit:

- pitkään toiminut yhteisö
- asukkaat keskeisinä toimijoina:
 - rakennuttajina ja hallinnoijina
 - asukastoimikunnan jäseninä
 - säännöllisesti kokoontuvissa asukastapaamisissa
 - yhteisen toiminnan suunnittelijoina ja organisoijina
- kohteessa yhteisiä tiloja ja yhteistoimintaa pelkästään asukkaiden järjestämänä tai asukkaiden ja muun toimijan järjestämänä
- kohteiden erilaiset hallintamuodot ja erilaisten rakennuttajien kohteet.

Asukastyöpajat

Tapaustutkimusaineisto koostuu nauhoitetuista asukastyöpajoista ja valokuvista. Työpajojen teemat olivat: **tilat ja asuin ympäristö, toiminta ja aktiviteetit, sosiaaliset suhteet ja keskinäinen apu, digitalisaatio, tulevaisuuden kehittämistarpeet**. Työpajamenetelmä tukee **osallistujien aktiivista roolia asiantuntijoina omassa elämässään** ja edistää osallistujien **keskinäistä vuorovaikutusta**.

Työpajoissa pohdittiin sekä **asumisen ja yhteisöjen arjen nykytilannetta**, tunnistettiin olemassa olevia **vahvuuksia** ja **ongelmakohtia** sekä pyrittiin löytämään yhdessä **ratkaisuja** havaittuihin ongelma kohtiin ja tulevaisuuden tarpeisiin (esim. Kemmis & McTaggart 2005; Suopajarvi 2018). Jokaisesta työpajasta koottiin yhteisökartta, johon kirjattiin työpajakeskustelun keskeiset sisällöt ja kehityskohteet.

Työpajoihin osallistui 60 asukasta, joista naisia 45, miehiä 15. Osallistujat olivat iältään 63–87-vuotiaita

Yhteenvetona voidaan todeta, että laadukkaat yhteistilat ovat keskeisiä yhteisöllisyyden mahdollistajia. Saavutettavat yhteistilat mahdollistivat kohtaamiset ja yhteistoiminnan sekä aktiiveille, että satunnaisemmin osallistuville.

Erityisen tärkeitä yhteisölle olivat vapaa-ajan tilat, kuten kokoontumistilat. Huolellisesti kulkureittien yhteyteen suunnitellut yhteistilat loivat mahdollisuuksia asukkaiden spontaaneille kohtaamisille ja tutustumiselle. Tärkeitä olivat myös erilliset tilat pienryhmille ja harrasteille.

Tapatustutkimuksiin osallistuneet asukkaat olivat pääosin tyytyväisiä muuttopäätökseen, yhteiseen toimintaan, talojen sijaintiin ja ympäristön palveluihin, esteettömyyteen ja yhteistiloihin.

Kehittämiskohteina nähtiin vaikutusmahdollisuudet tilojen ja pihojen suunnitteluun ja varusteluun. Tyytymättömyyttä aiheutti vähäiset vaikutusmahdollisuudet asuinolosuhteisiin, lähes kaikissa kohteissa asunnot kuumenivat häiritsevästi kesäisin.

”Tästä asunnosta vielä, ku ei tarvi olla ...omaa pyykinpesukonetta, vaan se on alhaalla, siit tulee heti lisäneliöitä ittelle. Kun voi ite mennä kattoo yhteisöllisesti TV:tä, ei tarvi omaa TV-nurkkaa tehdä, nii kyllä se asunto vaan laajenee ja laajenee ja myös positiivisesti yhteisöllisenä laajenee.”

Asukastyöpajoissa nousseita yhteisöllisen senioriasumisen parhaita puolia:

- vaikutusmahdollisuudet omaan asumiseen
- lisääntyneet sosiaaliset suhteet ja yhteinen tekeminen lisäarvona
- mahdollisuudet erilaiseen toimintaan ja itsensä toteuttamiseen
- Itsensä kokeminen tärkeänä osana yhteisöä
- yhteisön tuoma turva, keskinäinen apu ja huolenpito
- mahdollisuus käyttää osaamistaan ja taitojaan yhteisön hyväksi
- laadukkaat esteettömät tilat yhteistoiminnan ja vuorovaikutuksen mahdollistajina
- keskeinen sijainti lähellä palveluita.

Suurimpana haasteena nähtiin asukaskunnan yhtäaikainen ikääntyminen ja uusien asukkaiden innostaminen yhteiseen toimintaan. Kohteissa oli koettu myös yhteistoimintaan, vastuiden jakamiseen ja sosiaalisiin suhteisiin sekä kustannuksiin liittyviä haasteita, joita oli käsitelty yhteisöjen sisäisissä keskustelutilaisuuksissa sekä hyödyntämällä ulkopuolisen yhteisökouluttajan apua.

Tulokset osoittavat, että ajan mittaan **ristiriitatilanteita** syntyy myös hyvin toimivissa yhteisöissä, mutta niitä voidaan ehkäistä ja ratkoa yhteisökoulutuksella ja yhdessä luoduilla **toimintasäännöillä**. Rikkaudeksi koettiin se, että talossa asuu erilaisia ihmisiä, jotka tuovat yhteisöön monipuolisesti tietoja, taitoja ja voimavaroja.

”Ja myöskin tavallaan että ihmissuhteiden kirjon jotenkin koen samanlaisena, että työpaikalla oli ihan sama asia, joidenkin kanssa jopa ystäväysty ja alko viettää myöskin henkilökohtasta elämää yhdessä.... ja joidenkin kanssa oli hyvänpäiväntuttu, ettei löytänyt mitään muuta yhteistä. Niin musta tää on sillä tavalla hirveen paljon samanlainen, että tää tuo semmosen samanlaisen rikkauden elämään.”

Digi, digi ja digi – onko sillä merkitystä yhteisöllisessä senioritalossa?

Sekä kysely- että tapaustutkimusaineistossa digitaalinen infrastruktuuri tuli esille yhtenä keinona mahdollistaa osallisuutta ja yhteistoimintaa. Digitaalinen infrastruktuuri toimi usein yhteistoiminnan tukena ja digivälineitä käytettiin yhteydenpidon työkaluina. Esimerkiksi asukasyhteisön kokoontumisista sopimiseen ja pienempien ryhmien yhteydenpitoon käytettiin usein WhatsApp-ryhmiä. Yhteistiloihin sijoitetut teknologiaratkaisut (esim. valkokangas, diginäytöt) tukivat yhteistoimintaa ja siten yhteisöllisyyden rakentamista ja ylläpitämistä.

Asukkaiden digitaidoissa ja laiteomistuksissa on runsaasti vaihtelua, ja myös kohteiden resurssit digitaaliseen varusteluun vaihtelevat. Siksi on tärkeää ylläpitää ja kehittää monikanavaisia viestintämuotoja, jotka huomioivat asukkaiden erilaiset valmiudet ja tarpeet.

Nopeasti muuttuva teknologia edellyttää digitukea

Tapaustutkimuksissa digituki on ollut pääosin epämuodollista, perustuen usein yksittäisten digiosaavien asukkaiden tai omaisten tarjoamaan apuun. Tällainen tuki on altis vaihtelulle eikä takaa yhdenvertaista pääsyä digitaalisiin palveluihin kaikille asukkaille. Toisaalta juuri yhteisöllinen senioriasuminen mahdollistaa matalan kynnyksen digiavun saamisen asukasyhteisön sisältä.

Suosittelavaa olisi kehittää pysyvä ja systemaattinen digineuvonnan malli, joka varmistaa jatkuvan, saavutettavan ja osaamistason huomioivan tuen saatavuuden kaikille asukkaille.

”Mutta se tarve, kehitys on niin nopeeta, että kyllä täällä tarvetta on sille, että ei me kaikkea osata täällä talossa... Esimerkiks tänne vois tulla joku neuvomaan jotain tällönsiä digitaalisia asioita.”

Tulevaisuuden yhteisöllinen senioriasuminen – kehittämissuosituksia

Käsitteistö ja tiedottaminen

- Käsitteitä selkeytetään ja senioritalot kuvaillaan yhtenäistä käsitteistöä käyttäen.
- Lisätään eri asumismuotoja kuvaavat käsitteet osaksi sanastot.suomi.fi Rakennetun ympäristön sanastoa.
- Rakennuttajat kartoittavat senioriasumisen tilanteen omissa kohteissaan ja yhtenäistävät tiedot verkkosivuille. Erillinen tietolaatikko käsitteistä selkiyttää erilaisten mallien vertailua.
- Kunnat listaavat senioriasumisen kohteet omilla verkkosivullaan sekä lisäävät em. tietolaatikon sivuille.
- Senioritalojen nettisivuilla esitellään: sijainti, hallintamuoto, rakennuttaja, talotyyppi, rakennusvuosi, asumisen ikäraja, asuntojen lukumäärä, asuntokoot ja asuntojaukauma, yhteistilojen määrä ja käyttötarkoitukset, yhteisten ulkotilojen varustelu ja viheralueet, sekä lähiympäristön palvelut. Esitellään yhteistoiminta, toiminnan järjestäjä ja kustannusrakenne.

Tulevaisuuden yhteisöllinen senioriasuminen – kehittämissuosituksia

Tilat ja rakentaminen – Yhteisöllisyyden mahdollistajat

- Tilojen suunnittelussa huomioidaan asukkaiden moninaisuus ja se, että he ovat aktiivisia toimijoita, jotka tarvitsevat erikokoisia asuntoja ja erilaisia harrastustiloja.
- Rakentamisessa panostetaan esteettömiin ja viihtyisiin yhteistiloihin, jotka mahdollistavat pienet ja suuremmat kokoontumiset ja harrasteet. Huomioidaan, että myös ala-aulat, käytävät ja piha-alueet toimivat kohtaamispaikkoina.
- Yhteistilojen ja pihojen tulee olla korkealaatuisia. Yhteistilojen valo-olosuhteet, näkymät ja liittyminen asukkaiden kulkureitteihin ja ulkotiloihin tulee suunnitella huolellisesti.
- Rakentamisessa huomioidaan asuntojen kesäaikaisen viilennyksen tarve sekä mahdollisuus säätää lämmitystä.
- Ulko-oleskelupaikkoja tulee suunnitella ilmansuunnat, viihtyisyys ja kuumenevat ilmasto-olosuhteet huomioiden. Pihojen suunnittelussa kasvillisuutta käytetään lisäämään asukkaiden viihtyisyyttä ja viilentämään ja varjostamaan.
- Aukkaat voivat vaikuttaa asumisen aikana havaittuihin puutteisiin ja niiden korjaamiseen.
- Senioritaloja toteutetaan eri hallintamuotoisina, myös kohtuuhintaisina ASO- tai vuokrakohteina.
- Senioriasumista toteutetaan korjaus-, muutos- ja täydennysrakentamishankkein erityisesti alueilla, joilla rakennuskantaa jää tyhjilleen.

Tulevaisuuden yhteisöllinen senioriasuminen – kehittämissuosituksia

Yhteisöllisyyden luominen ja ylläpito – mahdollisuudet ja haasteet

- Lähtökohtana asukasdemokratia: Kohteissa säännöllisiä asukastapaamisia, joissa käsitellään kohteiden hallinnointia, ongelmia ja kehityskohteita ja suunnitellaan yhteistä toimintaa.
- Yhteisöllinen toiminta perustuu asukkaiden oma-aloitteellisuuteen ja osallisuuteen.
- Asukkaat osallistuvat yhteisökoulutukseen ja taloissa on yhteisesti sovitut pelisäännöt, joita voidaan muuttaa tarpeen mukaan.
- Rakennetaan sekä monisukupolvisia että ikärajoitettuja kohteita.
- Asukkaiden itseorganisoidun toiminnan lisäksi, on tärkeää että on kohteita, joissa asukastoiminnan tukena on toiminnanohjaaja ja muita ulkoisia toimijoita.
- Asukkaiden täytyy saada etukäteen tietoa toiminnanohjaajan ja yhteisten tilojen kustannuksista. Toiminnanohjaaja/yhteisökoordinaattori voi olla myös usean kohteen yhteinen kustannussyistä.
- Toimintaa voidaan järjestää yhteistyössä järjestöjen, seurakuntien, oppilaitosten ja kuntien kanssa. Tämä myös avaa senioritalon toimintaa ulospäin koko naapurustoon.
- Digivälineitä ja palveluita käytetään tiedotuksessa ja yhteistoiminnan järjestämisessä, mutta tietoa jaetaan myös muilla kanavilla, ilmoitustaululla tai kotiin jaettavilla tiedotteilla. Tarjotaan myös digitukea.

Lopuksi

Suomen väestöstä senioreita (55+) on jo yli kaksi miljoonaa ja heidän osuutensa väestöstä tulee kasvamaan. Seniorit ovat yhä heterogeenisempi joukko, jonka elämäntyylit, perhemuodot, tulo- ja koulutustaso sekä asumistoiveet ja tarpeet **vaihtelevat**. Nykyiset seniorit haluavat mahdollisuuksia valita ja vaikuttaa omaan elämäänsä silloinkin kun toimintakyky ja terveys heikkenee. Toisaalta monet toivovat myös sosiaalisesti aktiivista elämää ja asuinpaikan, jossa on tarjolla seuraa, mielekästä tekemistä ja keskinäistä apua ja tukea. Siksi erilaisilla senioriasumisen malleilla tulee olemaan kysyntää tulevaisuudessa vielä nykyistä enemmän.

Yhteisöllinen senioriasuminen eri muotoineen voi edistää seniori-ikäisten kansalaisten mahdollisuuksia elää itsenäisesti ja vaikuttaa omaan elämäänsä, mutta myös antaa panoksensa yhteisönsä elämään ja lisätä niin omaa kuin muiden hyvinvointia.

Yhteisöllinen senioriasuminen ei ehkä sovi kaikille, mutta tarjoaa yhden tärkeän asumisen vaihtoehdon niille, joille se sopii.

Senioriasuminen tulee integroida muihin yhteiskuntapoliittisiin ohjelmiin ja pitkän tähtäimen suunnitelmiin kuitenkin senioriasumisen erityispiirteet huomioiden. Hyvinvointia edistävien ja kustannustehokkaiden senioriasumisen mallien luominen ja rakentaminen hyödyttää niin kansalaisia kuin muita toimijoita, mutta edellyttää julkisen, yksityisen, kolmannen sektorin ja kansalaisten yhteistyötä suunnittelussa, rakentamisessa, tiedottamisessa ja toiminnan kehittämisessä.

***”Nii, se lähtee meistä itestä.
Ja sillen vois ajatella... et se pitäis
meitä myöski virkeempänä ja sitte
tämmösinä vastuullisempina. Ja
tavallaan, että se meidän elämä on
omissa käsissä vielä, että me
hallitaan viel omaa elämää.
Me ei olla mitään semmosii
sohvatyynyjä, joita voidaan siirrellä
tai sitte, jotka on vaan toiminnan
kohteena. Sehän on sitten ihan
erilaista yhteisöllisyyttä, joka on
toiminnan kohteena vaan.”***

Työryhmä:

Hankkeen johtaja:

Outi Jolanki ^{1,2},
outi.jolanki@tuni.fi

Muu työryhmä:

Anniriikka Rantala ^{1,2}
Terhi Lampio ^{1,2}
Outi Valkama ^{1,2}
Katja Maununaho ³
Joona Lukka ³

1) Yhteiskuntatieteiden tiedekunta,
Tampereen yliopisto

2) Ikääntymisen ja hoivan tutkimuksen
huippuyksikkö (CoE AgeCare)

3) Rakennetun ympäristön tiedekunta,
Tampereen yliopisto

Rahoittajat:

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Jyväskylän sotainvalidien
asuntosäätiö rs

Loppuraportti

Jolanki, O., Lampio T., Rantala, A., Valkama, O.,
Lukka J. & Maununaho K. SENORA Senioriasumisen
yhteisöllinen tulevaisuus – tutkimushanke 5/2024–
4/2025. Tampere: Tampereen yliopisto.
<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-4002-5>

Avaamalla QR-koodin, pääset
suoraan loppuraporttiin!

Lähteet:

Czischke, D., Carriou, C. & Lang, R. (2020). Collaborative Housing in Europe:
Conceptualizing the Field. *Housing, Theory and Society*, 37:1, 1-9, DOI:
[10.1080/14036096.2020.1703611](https://doi.org/10.1080/14036096.2020.1703611)

Kemmis S. & McTagger, R. (2005). Communicative Action and the Public Sphere.
Teoksessa Norman K. D. (toim.) *The SAGE Handbook of qualitative research* 3rd
edition. Thousand Oaks, California, USA: Sage Publications, 559-603.

McMillan, D. W., & Chavis, D. M. (1986). Sense of community: A definition and
theory. *Journal of community psychology*, 14(1), 6-23.

Suopajarvi, T. (2018). Seniorikaupunkilaisten osallistaminen julkisen sektorin
suunnitteluprosesseihin Oulun ”älykaupungissa”. Teoksessa: Hämeenaho, P.,
Suopajarvi, T. & Ylipulli, J (toim.). *Soveltava kulttuuritutkimus*. Tietolipas 259,
Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 155–179.